

JŪRMALA

vieta jūsu atostogoms

11

PRIEŽASČIŲ PASIRINKTI JŪRMALĄ SAVO ATOSTOGŲ VIETA

1. UNIKALUS SVEIKATINGUMO IR SPA MIESTAS

Jūrmala yra didžiausias SPA miestas Baltijos jūros pakrantėje. Tai tikra gydomoji ir sveikatingumo oazė, galinti didžiulis beveik neįtikėtina gydomųjų gamtos išteklių koncentracija tiek ore, tiek ir požemiuose, – didesne nei galima aptikti labiau į pietus nutolusiuose kurortuose. Tiesą pasakius, visa Jūrmalos teritorija yra natūralus SPA. Švelnus, jonizuotas pajūrio oras gydo kvėpavimo takus ir stiprina imuninę sistemą. Pušyno kvapas palaiko sveiką širdį. O po Jūrmala esantis legendinis dumblas ir mineraliniai vandenys (kurių sudėtyje yra sieros, bromo ir natrio chlorido) padeda pašalinti kūne susikaupusius toksinus. Jau daugiau nei 180 metų žmonės maudosi purvo ir mineralinio vandens voniose Jūrmalos SPA centruose ir sanatorijose.

2. ŠIAURĖS RIVJERA

Jūrmala dažnai vadinama „Šiaurės Rivjera“. Panašiai kaip ir Vidžemės pajūrio kurortas, esantis į šiaurės rytus nuo Rygos, Jūrmala buvo suformuota apjungus kelis žvejų kaimelius ir paplūdimius. Kaip ir Prancūzijos Rivjeroje, geležinkelio linijos atidarymas antroje 19 amžiaus pusėje – linija dabar tęsiasi išilgai visą Jūrmalą ir per pačią jos širdį – pritraukė daugiau lankytojų ir paskatino SPA kultūros klestėjimą.

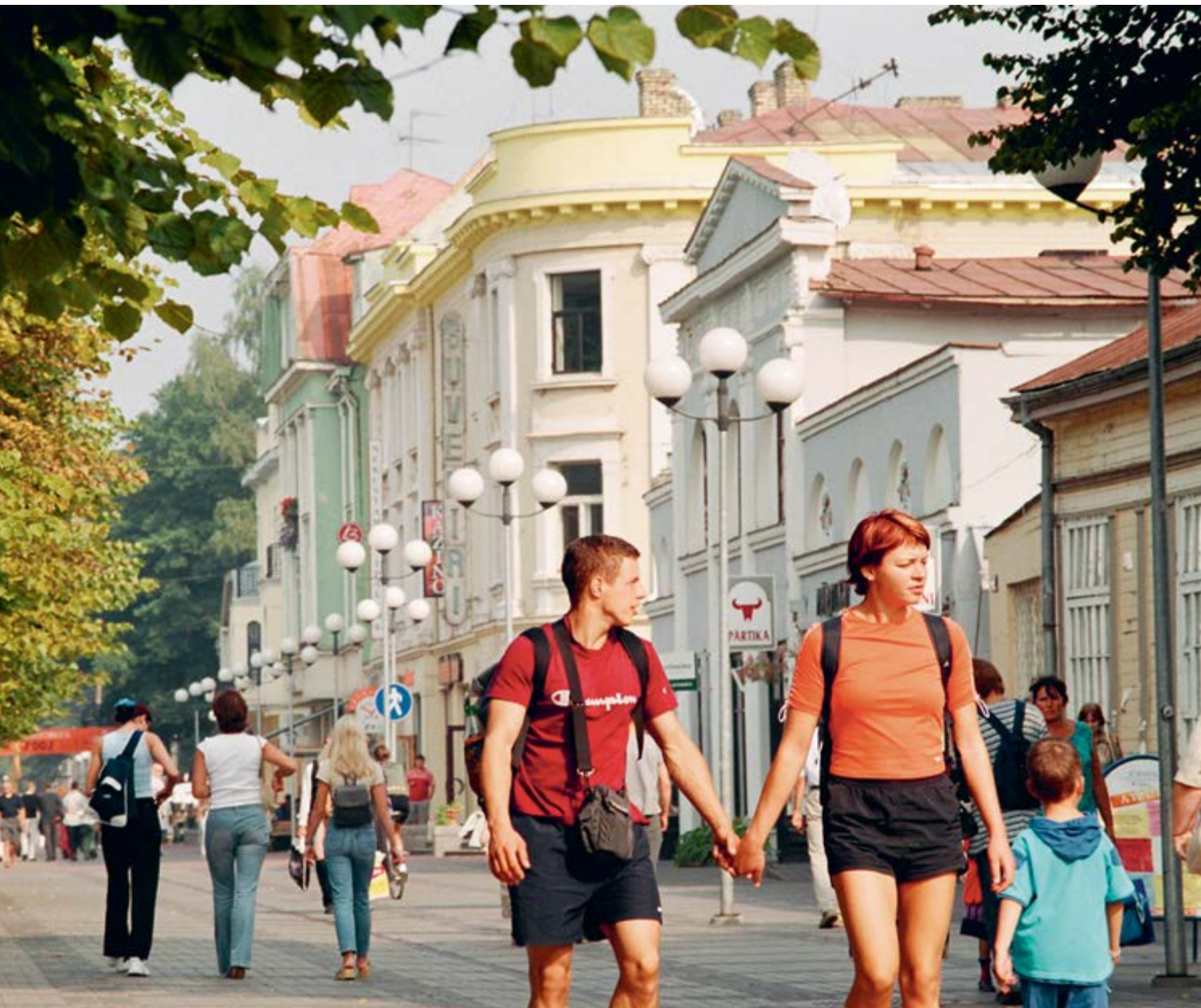
Bėgant metams „Šiaurės Rivjeros“ pojūtis Jūrmaloje tik sustiprėjo. Šiandien Jūrmala yra viena iš nedaugelio oazių, kur galima pabėgti nuo mūsų epochos streso ir chaoso, kur vis dar galima pasimėgauti reta prabanga tapusia harmonija tarp gamtos ir miesto. Jūra, vėjas ir didingos pušys harmoningai egzistuoja kartu su gyvybingu kultūriniu gyvenimu; toks derinys įkvepia, atgaivina ir praturtina visus, kurie praleidžia čia laiką.

3. MIŠKAI IR KOPOS MIESTE

Jūrmala yra vienas iš nedaugelio Europos miestų, kuriame galima ne tik kvėpuoti grynu pajūrio oru, bet ir mėgautis natūralia pušynų aromaterapija. Trečdalį miesto teritorijos dengia miškas, ir beveik visą paplūdimį slepia pušimis apaugusios kopos. Čia miškas tiesiogine prasme yra mieste ir suteikia ramybės, harmonijos ir labai malonų pusiausvyros jausmą tiek gyventojams, tiek svečiams. Vienas iš Jūrmalos perlų – Kemerių nacionalinis parkas su 8000 metų senumo, žmonijos nepalietomis, samanotomis aukštapelkėmis. Parke galima aptikti 97 rūšis saugomų augalų ir beveik 260 iš 342 Latvijos paukščių rūšių, tarp jų tokius retus paukščius, kaip juodasis gandras, mažasis erelis rėksnys, jūrinis erelis ir baltnugaris genys.

4. JOMAS GATVĒ

Jomas gatvė yra Jūrmalos širdis. Kiekvieną vasarą poilsiautojai užpildo pagrindinę miesto gatvę; sakoma, kad ši gatvė buvo Jūrmalos pradžia. Kažkada Jūrmala tebuvo smėlio platybės, kur pustomos vėjo natūraliai formavosi kopos ir slėniai. Latvių kalba tokie slėniai vadinami joma, o pagrindinė gatvė, dabar vadinama Jomas gatve, buvo įrengta viename iš tokių slėnių. Nuo pat pradžių ši gatvė buvo lyg pagrindinė miesto scena, kuria lyg podiumu vaikščiojo išsipuošę poilsiautojai ir SPA centrų svečiai. Čia įsikūrę madingiausi miesto butikai, populiariausios kavinės ir restoranai. Čia vyksta ir tradicinė kasmetinė Jomas gatvės šventė, sutraukianti tūkstančius žmonių.

5. IŠRAIŠKINGA MEDINĖ ARCHITEKTŪRA

Medinė architektūra yra vienas iš skiriamųjų Jūrmalos bruožų, ypač žavūs namai su dekoratyviniais bokšteliais ir stiklinėmis verandomis. Mediena, kaip statybinė medžiaga, buvo pasirinkta jau 19 amžiaus viduryje SPA centrų statybai, kuomet poilsiautojai pradėjo bėgti iš miestų į Jūrmalą atsipalaiduoti. Ypatinga medienos estetika įkūnijo neoklasikinį, *art nouveau* stilius ir nacionalinius romantinius tos epochos motyvus. Šiandien naujojo funkcionalistinio stiliaus statiniai siekia prisijungti prie ilgai gyvuojančių medinių vasarnamių architektūros tradicijų.

6. GRYBAVIMAS IR UOGAVIMAS MIESTO CENTRE

Galite tikėti, galite ne, bet pačiame Jūrmalos centre galima pasirinkti valgomų laukinių uogų. Ryte, bėgiodami pušimis apaugusiomis kopomis arba Dzintarų miško parke, nuo šalia takų augančių krūmų nusiskinkite saują mėlynių ir patenkinsite kasdienę vitaminų A, C ir K normą, arba pasirinkite tik ką iš samanų išlindusių baravykų. Latviai yra tiesiog pamišę dėl grybavimo ir tiki, kad rudenį neprasideda, kol nepasigamini grybų padažo iš pirmųjų grybų.

7. PATOGŪS PAPLŪDIMIAI IR SENOS NUDIZMO TRADICIJOS

Nors Jūrmalos maudymosi kultūra yra šimtmečių senumo, bėgant metams ji kito ir prisitaikė prie kiekvienos epochos stiliaus ir įpročių. Šiandien Jūrmalos 24 kilometrų ilgio paplūdimys turi 11 įrengtų maudymosi zonų. Norintys kiek įmanoma labiau suartėti su gamta gali patraukti upės Lie-lupės link, kur tradiciškai renkasi Jūrmalos nudistai.

8. PAPLŪDIMYJE ŽAIDŽIANČIOS GAMOS JĖGOS

Jūrmalos paplūdimys yra puiki vieta, kur savo akimis galima pamatyti gamtos grožį ir galią. Dieną saulė kaitina, atvėsta, apšviečia ir užtemdo smėlio ir vandens platybės, o vakare nudažo dangų nuostabiomis spalvomis. Vėjas raižo vis besikeičiančius ornamentus smulkiame smėlyje ir keičia jūros temperamentą, nuo ramios lyg veidrodis jūros prieš pat saulėlydį iki piktų audrų, nuo ledu aptrauktos žiemą iki pavasario atlydžio, kuomet jūra išmeta savo ledinę kaukę į krantą.

9. MUZIKA IR MENAS PO ATVIRU DANGUMI NETRADICINĖJE APLINKOJE

Jūrmalos istoriniai etapai, sodai ir po atviru dangumi rengiami koncertai jau daugiau nei šimtmetį žavi auditoriją. Net ir šiandien svečiai gali mėgautis muzika po atviru dangumi Dzintarų koncertų salėje ir Dzintarų miško parke, kai tolumoje girdisi kirų klykavimas, o saulė natūraliai apšviečia ir papuošia sceną. Jūrmala taip pat yra puiki vieta mėgautis menu viešojoje aplinkoje, ypač šurmulingoje Dubulti geležinkelio stotyje, kuri neseniai tapo šiuolaikinio meno demonstravimo vieta.

10. ATSIPALDAVIMAS PAJŪRYJE

Jūra, saulė, vėjas, baltas smėlis, kilometrus nusidriekęs paplūdimys, pušimis kvepiantis oras... Jūrmalos aplinka pritaikyta užsiėmimų lauke ir sportų įvairovei. Kai kas renkasi ilgus, ramius pasivaikščiojimus, bėgiojimą arba šiaurietišką ėjimą paplūdimiu, miškais ar kopomis, kitiems labiau patinka pažaisti paplūdimio tinklinį ar futbolą. Vėjo ir ekstremalesnių sportų gerbėjai gali rinktis vandens slides arba vandenlentes.

11. ROMANTIŠKIAUSI SAULĖLYDŽIAI EUROPOJE

Neįmanoma įsivaizduoti arba apibūdinti Jūrmalos saulėlydžių – reikia pačiam pamatyti. Tiesą pasakius, saulėlydžio stebėjimas čia tapo lyg ritualu. Visų pirma, Jūrmaloje niekada nebūna dviejų panašių saulėlydžių. Antra, turbūt tai spalvingiausi saulėlydžiai, kokius kada nors pamatysite. Kiekvienas saulėlydis prasideda ir baigiasi unikalių atspalvių žaismu ant to vakaro horizonte plaukiančių įvairių formų debesų – nuo lengvų, plevenančių akvarelių iki liepsnojančių siurrealistinių vaizdų.

PAPLŪDIMIAI IR MAUDYKLOS

24,2 kilometro ilgio Jūrmalos paplūdimys yra unikalus ne tik dėl subtilaus, cukrų primenančio balto kvarcinio smėlio, bet ir dėl savo erdvių. Miesto centre smėlio juosta yra 25–50 metrų pločio, nuo vandens iki pirmos kopų linijos. Vadinasi, gausybė saulės bei jūros ir užtektinai vietos kiekvienam. Šalia augančios pušys teikia poilsiautojams pavėšį ir natūralią aromaterapiją, o santykinai mažas Baltijos jūros druskingumas (5,5 myliai arba 0,55 %) mažina jų poreikį po kiekvieno maudymosi ieškoti dušo. Dugnas gilėja palaipsniui ir vienodai, beveik kaip meditacijoje, todėl horizonto link kai kuriose vietose galima bristi beveik šimtą metrų, klausantis žingsnių teškinimo ir švelnaus vėjelio.

Jūrmalos paplūdimyje jau seniai vyksta aktyvus socialinis gyvenimas. 19 amžiuje čia vaikščiodavo ponios su skėčiais nuo saulės, o praeito amžiaus 7-ajame dešimtmetyje balti paplūdimiai tapo spalvota bikinių ir rankšluosčių mozaika. Šiandien prieš didingą saulėlydį čia įprasta daryti asmenukes. Jūrmaloje visuomet egzistavo dvi socialinio gyvenimo pusės, būtent, vietos gyventojų ir vasarotojų. Kiekviena grupė naudojasi paplūdimiu skirtingai. Vietiniai retai dienos viduryje vaikštinėja paplūdimiu; jie mieliau

eina pasivaikščioti prie jūros ar ramiai pabėgioti anksti ryte ar vėlai vakare. O atostogautojai naudojasi paplūdimiu nuo vidurdienio iki saulėlydžio.

Šiuo metu Jūrmala prie pakrantės turi 11 gerai išplėtotų maudyklų, 5 iš jų (Jaunķemeri, Dzintari, Bulduri, Majori ir Dubulti) 2015 metais gavo *Blue Flag* sertifikatą, o tai reiškia, kad jos atitinka griežtus aplinkosaugos, vandens kokybės ir paplūdimio valdymo standartus. Be to, šiose maudyklose gali lankytis žmonės su specialiais poreikiais.

Įvairiausi metiniai sporto renginiai – tiek vietos, tiek tarptautiniu mastu – neseniai tapo vienu svarbiausių socialinio gyvenimo Jūrmalos paplūdimyje veiksmų. Vasarą čia vyksta paplūdimio futbolo ir paplūdimio tinklinio turnyrai, dar paplūdimio lenktynės, tuo tarpu žiemą jį virsta slidinėjimo trasa.

KURORTŲ TRADICIJOS

Didžiausio Baltijos kurorto istorija jau skaičiuoja daugiau kaip 180 metų. Srities širdį, anapus visapusės plėtros, galima rasti Kemeriuose, kurių sieringas purvas ir vandenilio sulfido mineraliniai vandenys buvo pradėti naudoti profesionaliai medicinai 19 amžiaus viduryje. Iki šių dienų Kemerių pelkėse mokslininkai jau aptiko 682 080 tonų gydomojo purvo ir papildomai 129 540 tonų, tinkamų naudoti, dar daugybę natrio ir bromido turtingų mineralinio vandens šaltinių, užtikrinančių išteklius mažiausiai dar tūkstančiui metų gydymo.

Per apytikriai pusantro šimtmečio vietos medicinos įstaigos sukaupė vertingos šių išteklių naudojimo patirties įvairioms ligoms gydyti, įskaitant tokias 21 amžiaus problemas, kaip sezoninis nuovargis ir išsekimas, sukeltus miestietiško gyvenimo įtampos. Be šiuolaikinės diagnostikos, sanatorija *Belorusija* siūlo klientams mineralinių vandenų vonias ir gydymą purvu. Jaunķemeri reabilitacijos centras siūlo autentiškas purvo ir sieringo vandens vonias bei perlų vonias ir ašurvedinę gydymo programą. *Jantarnij bereg* (Gintarinis krantas) sanatorija, įsikūrusi tarp pušynų ir kažkada laikoma viena geriausių sanatorių visoje Tarybų Sąjungoje, neprarado nei savo

profesionalumo ... nei savo buvusios auros ar įvaizdžio. SIVA, šiuolaikiškesnis reabilitacijos centras, yra įsikūręs Jaundubulčiuose ir siūlo daugybę įvairiausių gydymų procedūrų, tarp jų medicines procedūras, pratimus vandenyje ir reabilitacijos programas. Vaivari nacionalinis reabilitacijos centras, ypač gerai aprūpintas technologiškai ir turintis išties profesionalių medikų, yra didžiausia tokio tipo įstaiga Latvijoje. O naujesniuose Jūrmalos mažuose prabanguose viešbučiuose ir SPA viešbučiuose galima rasti aukštos kokybės mineralinių vandenų gydyklų, siūlančių įvairiausias gydomasias ir atpalaiduojančias procedūras.

GAMTOS STEBUKLAI IR PASLAPTYS

Latvija yra viena žaliausių šalių žemėje ir niekur kitur gamtos ir miesto aplinkos simbiozė nėra tokia akivaizdi, kaip Jūrmaloje. Jūrmaloje yra didžiausia visos Latvijos ypač saugomų Europinės svarbos teritorijų koncentracija. Rygos įlanka siekia miestą iš šiaurės, tuo tarpu antras didžiausias Latvijos vandens kelias – Lielupės upė – teka palei pietinį jo pakraštį. Taigi miestą charakterizuoja vandens formuojama gamta, atviri paplūdimiai, žolingos potvynių pievos ir stačios smėlio kopos. Vakariniame Jūrmalos pakraštyje, tarp Slokos ir Kemerų, yra daugybė ežerų, pelkių ir pelkėtų miškų. Dar natūralūs miškai auga Dzintariuose, Vaivariuose ir Valteriuose.

Prieš du šimtus metų susiformavo naujos Lielupės žiotys, kai upė pro žemės juostą, dabar vadinamą Jūrmala, prasiveržė jūros link. Visai šalia naujų upės žiočių stovi stulbinanti, beveik 20 metrų aukščio Baltoji kopa (*Baltā kāpa*). Užkopkite puriu smėliu iki viršūnės ir pasižvalgykite į žavius upės vingius bei atšakas. O norėdami pasivaikščioti pasakiškame 340 metų senumo pušų miške, eikite vakarinės upės žiočių pusės link ir Ragakapos gamtos parko, esančio ant vienos aukščiausių Latvijos kopų.

Pasimėgaukite gamtos slėpiniais Kemerų nacionaliniams parke. Visi trys pelkių tipai – aukštapelkės, tarpinės ir žemapelkės – dengia ketvirtadalį parko teritorijos. Didžiausias čia paslėptas lobis yra turtingas sieros mineralinis vanduo, besiveržiantis į paviršių prie Kemerų iš daugiau kaip 30 šaltinių. Sakoma, kad vanduo iš Lužnių griovio sieros šaltinio yra stipriausio gydomojo poveikio, o jo link veda 3,1 kilometro ilgio pėsčiųjų takas. Kitas natūralios gamtos stebuklas yra 8000 metų senumo Kemerų pelkė, per kurią veda 3,4 kilometro ilgio lentomis nuklotas takas. Juo eidami galėsite grožėtis nedideliais pelkiniais ežerėliais bei duburiais, samanų, mažų pušelių ir šiaurinės Labradoro arbatos karalyste.

Pelkės tylą sudrumsčia tik natūralūs garsai, pavyzdžiui, įvairiausių paukščių čiulbėjimas. Beveik 260 iš 342 paukščių rūšių, aptinkamų Latvijoje, iš kurių 67 yra saugomos, gyvena Kemerų nacionaliniame parke. Pamėginkite patys paieškoti retų miškų, pievų ir vandens paukščių arba užsisakykite paukščių stebėjimo ekskursiją, vadovaujamą ornitologo. Parkas dar siūlo specialias ekskursijas, kurių metu galima sužinoti apie bebrų statybos ypatumus, ir naktinius pasivaikščiojimus, kurių metu galima pasigrožėti šikšnosparnių gyvenimu.

KULTŪRINIS IR ISTORINIS PAVELDAS

Jūrmaloje apstu kultūros vertybes žyminčių ženklų ir įvykių. Bendrą miesto vaizdą formuoja vokiški ir rusiški, tautinio romantizmo ir tarybinio modernizmo, postmodernizmo ir šiuolaikinio stiliaus elementai. Geriausia vieta daugiau sužinoti apie Jūrmalą, yra Jūrmalos miesto muziejus, turintis apie 50 000 eksponatų.

Dailininkai, muzikantai, literatai ir architektai visuomet gerokai prisidėdavo prie Jūrmalos auros. Kita vertus, pats miestas daugeliui jų buvo tarsi kūrybinis tramplynas. Šis reiškinys siekia dar carinės Rusijos laikus, kai Rusijos literatūros garsenybės, pavyzdžiui, Oblomovo autorius Ivanas Gončarovas atvyko į Jūrmalą praleisti vasaros.

19 amžiaus pabaigoje verslininkas ir filantropas Kristaps Morbergs pastatė Dzintariuose neogotikinio stiliaus vasarnamių kompleksą, kuris neseniai buvo kruopščiai rekonstruotas. Garsus Baltijos-Vokietijos architektas Wilhelm Bockslaff suprojektavo Dubulčių liuteronų bažnyčią, kuri yra puikus moderno architektūros pavyzdys ir vienas aukščiausių bei monumentaliausių pastatų Jūrmaloje. Pirmosios Latvijos nepriklausomybės metu Rygos Jūrmala buvo žymiausias Latvijos literatūrinės poros, poeto Rainio ir jo žmonos, feministinės rašytojos Aspazijos, namai. Du jiems priklausę pastatai virto memorialiniais muziejais. Rainio poema *Lauztās priedes* (Sulaužytos pušys), kuri emociškai latviams yra nepaprastai svarbi, įkvėpė šiuolaikinių skulptorių Kristapą Gulbį (Kristaps

Gulbis) sukurti didelio masto meno kūrinį, kupiną simbolizmo. To paties pavadinimo, kaip ir garsioji poema, skulptūra stovi tarp pušų, augančių kopose prie paplūdimio Pumpuriuose.

Tarybiniais laikais Jūrmaloje veikė nemažai „kūrybos namų“. Buvę kompozitorių namai Melužiuose, dabar rekonstruoti ir paversti apartamentais, yra vienas geriausių šiuolaikinės tarybinės architektūros pavyzdžių. Pavyzdžiui, Dubulčių geležinkelio stotis veikia ir kaip šiuolaikinio meno erdvė. Kai kurios tarybinių laikų sanatorijos, ikoniškos savo laikmečio liudininkės, vis dar veikia ir yra atviros lankytojams. O pats išpūdingiausias Jūrmalos istorijos elementas yra, žinoma, Kemerių sanatorija, suprojektuota architekto Eišeno Laubės (Eišens Laube) ir pastatyta 4-ame praeito amžiaus dešimtmetyje. Tarsi milžiniškas baltas laivas, ji stovi romantiškame sanatorijos parke. O Majoruose, apipintas legendomis stovi kadaise Benjamių šeimai, vidutiniams vietos magnatams, priklausęs namas. Kažkada jis buvo laikomas moderniausiu pastatu Baltijos šalyse, tačiau šiandien į jį galima pažvelgti tik pro jo puošnius ketaus vartus.

Muzika visuomet vaidino svarbų vaidmenį kultūriniame Jūrmalos gyvenime. O miesto bažnyčios kartu su Dzintari koncertų sale irgi yra svarbi muzikavimo vieta. Jų vargonų galima pasiklausyti ne tik mišių metu, bet ir per koncertus vasaros vakarais.

DZINTARI KONCERTU SALĒ

Dzintari koncertu salē, vienas lengviausiai atpažīstamū Jūrmalas objektu, yra subtilus architektūros ir akustikos sinerģijas pavyzdys prie Baltijos jūros krantū.

Šis istorinis pastatas buvo pastatytas 1936 metais, o jo neoklasikinį stiliū paryškina romantizmo motyvai ant fasado ir viduje. Pastatą sudaro atvira didžioji salė (talpinanti 2124 žiūrovus) ir trijų daliū medinis statinys arba mažoji salė (talpinanti 562 žiūrovus). Mažoji salė po rekonstrukcijos buvo atidaryta 2015 metais ir dabar čia ištisis metus vyksta profesionalios muzikos koncertai. O atvira didžioji salė yra nuostabi akustinė erdvė šiltesniais mėnesiais, nuo gegužės iki rugsėjo.

Muzikos mylėtojai ir geriausi muzikantai iš Latvijos bei kitų šaliū vėl ir vėl sugrįžta į Dzintari koncertu salę, pasiilgę nepamirštamū muzikinių potyriū, architektūros ir gamtos. Tai vienintelė koncertu salė Latvijoje, įtraukta į Latvijos kultūros kanono geriausių šalies architektūros paminklū sąrašą.

Turaidas iela 1, Dzintari
www.dzintarukoncertzale.lv

JŪRMALOS KULINARINIS PAVELDAS

Jūrmala gali pasiūlyti unikalių patiekalų, kurie atsirado įvairioms kulinarijos tradicijoms susiliejus su unikaliais ir natūraliais šio krašto laukinės gamtos aromatais. Praeities įspūdžiai, naujausios kulinarinės mados, klasikinė vietos virtuvė ir kasdieniai žvejų ritualai – visa tai galima rasti miesto restoranuose. Kulinarinė kelionė po Jūrmalą gali padėti atrasti nuostabių valgių, valgomų tarp kopų ar prie jūros krantų, stebint pasakišką gamtą ir ramiai plaukiojančias jachtas. Čia galima rasti erdvių, kaukazietišku stiliumi įrengtų ar egzotiško rytietiško maisto siūlančių restoranų. Be to, galima tarsi su katapulta persikelti į tarybinius laikus. Žinoma, dar galima paprasčiausiai likti ir kosmopolitiškoje aplinkoje, čia ir dabar, kur itališkai ar prancūziškai gaminamas maistas yra visiškai įprastas reiškinys.

Kitas pasirinkimas – pasinerti į gamtos pasaulį. Pavyzdžiui, rudenį galima pasivaikščioti tarp mėlynių krūmų, augančių Jūrmalos miškuose. Beje, saują tamsiai mėlynų, vitaminų pilnų uogų galite rasti ir kopų pomiškiuose

ar tarp 200 metų senumo pušų, augančių Dzintarių miško parke, pačiame miesto centre. Atėjus pietų metui miške galite rasti grybų ir juos išsivirti. O derliaus nuėmimo įkarštyje didžiausią Jūrmaloje Kaugurių turgų pripildo aromatiškos miško gėrybės.

Visgi neabejotina, jog gardžiausias patiekalas visoje buvusioje žvejų pakrantėje yra rūkyta žuvis. Beveik kiekvienas namų ūkis Jūrmaloje anksčiau turėjo nuosavą rūkyklą. O šiandieną karšto rūkymo žuvimi – drėgna, truputį sūdyta ir apdorota garuose – galima pasimėgauti kiekvieną ketvirtadienį visą liepos mėnesį Jūrmalos muziejuje po atviru dangumi. Dar dienos laimikio galite rasti daugelio miesto restoranų valgiaraštyje.

AKTYVUS POILSIS

Esanti žemės juostoje, besitęsiančioje tarp Rygos įlankos ir Lielupės upės, Jūrmala leidžia vandens sporto mėgėjams mėgautis dviem skirtingais pasauliais: jėgos aitvarų bei burlenčių sportu jūroje ir vandlenčių sportu bei vandens slidžių sportu upėje. Burlenčių sporto ir jėgos aitvarų sporto instruktorių galima rasti tiesiog paplūdimyje, o įrangą galima išsinuomoti Lielupės jachtų klube, populiarioje susitikimo vietoje tų, kuriems patinka romantiški pasiplaukiojimai jachta ar adrenalinas lekiant motorine valtimi.

Lauko tenisas irgi papildo kurorto atmosferą. Apie pušų apsuptus kortus prie Lielupės teniso centro sklando įvairiausios legendos; be to, būtent čia treniravosi geriausias Latvijos tenisininkas Ernestas Gulbis. Žinoma, Jūrmaloje yra nemažai kitų teniso kortų, tiek viduje, tiek ir lauke.

Jūrmala turi daugybę įvairių bėgiojimo ir dviračių takų. Puikiai pasimankštinti galima važiuojant 20 kilometrų dviračių taku nuo Latvijos sostinės Rygos iki Jūrmalos. O tokio pasivažinėjimo pabaiga galėtų būti gaivinantis pasinėrimas į jūrą, kurios vidutinė vasaros temperatūra yra 18 °C. Lielupės vanduo yra kiek šiltesnis, iki 20 °C. O jeigu oro sąlygos nėra palankios maudymuisi gamtoje, čia yra daugybė vidaus baseinų.

Tiesą sakant, kai kurie baseinai yra pripildyti jūros vandens ar vietinio mineralų turtingo vandens, todėl po tyriai yra labai panašūs į maudymąsi jūroje.

Žiemą, kai žemę padengia sniegas, aktyvūs žmonės mėgaujasi slidinėjimu paplūdimyje ar užšalusios upės vingiais. Šalčiausias metų laikas yra puiki proga aplankyti didžiausią Šiaurės Europoje uždarą vandens parką. Tai metas, kuomet populiarias Jūrmaloje dviračių lenktynes, ratukinių pačiūžų rungtynes ir maratonus keičia ledo ritulys ir čiuožimas ant ledo. Majorų ledo arena yra viena geriausių vietų šioms sporto šakoms praktikuoti.

PRAMOGOS VAIKAMS

A vibrant photograph of a water park. In the foreground, a young boy in blue shorts is crawling on the wet pavement, looking towards the camera. Behind him, several other children are playing under various water fountains and slides. A large yellow and blue slide structure dominates the background. The scene is bright and sunny, with water splashing everywhere.

Jūrmalos žodyne nėra žodžio nuobodulys. Daugybė siūlomos veiklos vaikams – tiek pačiame mieste, tiek ir jo apylinkėse – paverčia nuobodu. Jūrmaloje visiškai nesuprantama sąvoka. Vasarą miesto pakrantė virsta spontaniškai sukurtų smėlio skulptūrų paroda, kur kiekviena skulptūra yra didesnė už ankstesniąją. Įvairiausio amžiaus vaikų pastatytos smėlio pilys visuomet buvo neatskiriama Jūrmalos paplūdimio dalis. Jauniausi menininkai užsiima šia veikla taip aistringai, tarsi pliuškentūsi vandenyje ar plaukiotų ant spalvotų pripučiamų žiedų. Kitas adrenalino šaltinis – tai laipiojimas virvių piramidėmis ar laipiojimo sienelėmis, kilimas iki svaiginančių aukščių sūpynėse ar paprasčiausias leidimasis nuo čiuożyklos vienoje iš daugybės žaidimo aikštelių.

Pats miestas irgi siūlo įvairiausios veiklos ir pramogų. Baseinai, čiuożyklos ir kitos pramogos *Līvu akvaparks* vandens parke kviečia mėgautis ištisu metus, įskaitant 51,8 metro ilgio Tornado čiuożyklą, trečią pagal dydį pasaulyje ir vienintelę tokią Europoje.

Užlipkite į 38 metrų aukščio apžvalgos bokštą Dzintari miško parke pasigrozėti pušų viršūnėmis ir jūra. Giedrą dieną tolumoje net galima matyti Rygos bokštus. 14 hektarų parkas yra nuostabi vieta užsiimti įvairiausia sportine veikla, pradedant laipiojimu, čiuożynėjimu bei supimusi ir baigiant čiuożynėjimu, liestynėmis, kūliavirsčiais ar tiesiog bėgiojimu. Tiems, kas trokšta ko nors ekstremalesnio, parkas turi BMX nusileidimą ir čiuożimo ratukinėmis pačiūžomis taką.

Vaikai kviečiami apsilankyti Lielupės teniso kortuose, o žiemą Majoruose veikia čiuożykla, skirta ne tik rimtiems čiuožeėjams, bet ir tiems, kurie pačiūžas užsidėjo pirmą kartą.

Be sporto Jūrmala gali pasiūlyti daugybę kūrybinės veiklos. Muziejai organizuoja specialias programas vaikams, norintiems piešti ir spalvinti. Gamtos mylėtojai gali aplankyti Kemerių nacionalinį parką ar Ragakapos gamtos parką ir daugiau sužinoti apie vietinius paukščius bei augalus. Tuo tarpu istorijos mylėtojai kviečiami apsilankyti Jūrmalos muziejuje po atviru dangumi, kuris nepaprastai patraukliai pasakoja apie regiono istoriją ir jo ilgaamžį užsiėmimą – žvejybą.

Net Jūrmalos restoranų savininkai nepamiršo vaikų ruošdami savo valgia-raščius, kaip ir SPA savininkai, turintys vaikams specialių pasiūlymų.

KULTŪROS IR SPORTO RENGINIAI IŠTISUS METUS

Šalia pirmykštės gamtos, Jūrmaloje nuolatos vyko intensyvus ir turtingas kultūrinis bei socialinis gyvenimas, ir visiškai nesvarbu, kokia buvo epocha ar politinis režimas. Kurorte kiekvienais metais vyksta apie 1000 kultūros ir sporto renginių, dėl to Jūrmala yra įvairiausias veiklos sūkurys.

Tūkstančiai lankytojų plūsta liepos mėnesį į Jomas gatvę pažiūrėti kasmetinio gatvės festivalio. Ryškiausias vasaros įvykis yra SPA festivalis (*Kūrorta svētki*) su savo paradu, daugybe lankytinų namų, geriausių Latvijos muzikantų pasirodymais paplūdimyje ir fejerverkais virš Rygos įlankos. Paplūdimys yra viena svarbiausių susirinkimo ir pabendravimo vietų ištisisus metus tiek poilsiautojams, tiek ir vietos gyventojams. Vasarą, kai Jūrmalos kalendoriuje mirga įvairiausias vietinės ir tarptautinės sporto varžybos, čia vyksta CEV Jūrmalos meistrai, Europos paplūdimio tinklinio čempionatas. O Naujųjų metų išvakarėse Jūrmalos dangų, palei visą paplūdimį, nušviečia ambicingas fejerverkų šou.

Vienas svarbiausių kultūrinių Jūrmalos įvykių vyksta Dzintari koncertų salėje, vos už keleto žingsnių nuo paplūdimio. Operos primadonos Inesės Galantės *Summertime* festivalio programa yra įvairi kaip kaleidoskopas. Čia skamba simfoninė muzika, operos ir baletu kūriniai, miuziklai ir populiarioji muzika. Svarbiausias scenos renginių naujokas yra Jūrmalos festivalis, siekiantis suvienyti skirtingas muzikinės ir teatrinės išraiškos formas. Kiekvieną žiemą Dzintari koncertų salėje vyksta Kalėdų festivalis, eilė gyvybingų koncertų, prasidedančių dedikacijomis katalikiškoms ir protestantiškoms Kalėdoms ir besibaigiančių specialia programa stačiatikių Kalėdoms.

www.visitjurmala.lv

ŽVEJYBA

Nuo neatmenamų laikų išskirtinis Jūrmalos kraštovaizdžio bruožas yra nedideli žvejų nameliai ir valtys. Iki pat 19 amžiaus 4-ojo dešimtmečio, kuomet Rygos Jūrmaloje kaip grybai po lietaus ėmė dygti maudyklos, žvejyba buvo vietos ekonomikos pagrindas. Žvejai gaudė žuvį jūroje (Baltijos silkės, plekšnes, paprastąsias vėgėles, meknes) ir upėse (karšius, paprastuosius žiobrius, lydekas, europietiškus ungurius). Jų gerovė priklausė nuo sėkmės, oro sąlygų ir didėjančios žuvų populiacijos, todėl, kai 19 amžiaus pradžioje kai kurios žuvų rūšys ėmė dingti iš upių, vietos žvejai už savo lėšas ėmė steigti kitokias ekonomiškai naudingas erdves, pavyzdžiui, investavo į daržovių auginimą ir pieno produktų gamybą. O padidėjus atostogautojų vasarą skaičiui Rygos Jūrmaloje, siūlyti jiems nakvynę tapo daug pelningesniu ir pastovesniu pajamų šaltiniu. Visgi žvejyba liko svarbi vietos gyventojų dalis visą 20 amžių. 20 amžiaus pradžioje buvo įkurta

JŪRMALOS ISTORIJOS SANTRAUKA

Rygos Jūrmalos žvejų draugija. Vėliau, tarybiniais laikais, ji tapo *Uzvara* žvejų kolūkiu, o 1991 metais žuvų perdirbimo verslas virto į *AS Jūras līcis*.

KURORTO PRADŽIA

Pirmieji mėgėjai pasimaudyti atvyko į Kaugurciemą 18 amžiaus 4-ame dešimtmetyje. Šiuo metu pirmieji pajūrio kurortai buvo atidaryti Anglijoje ir Prancūzijoje. Maudymosi pramonės plėtrą Kaugurcieme 1812 metais sustabdė karas tarp Rusijos ir Prancūzijos, o kurortas buvo vėliau perkeltas

arčiau Rygos, į Dubulčius. Iš pradžių atostogautojai gyvendavo vietos žvejų išnuomuotuose kambariuose, tačiau ėmus plėstis vietos transporto sistamai, ypač 1877 metais ėmusiai veikti geležinkelio linijai, ėmė sparčiai dygti vasarnamiai bei buvo įkurtos pirmos sanatorijos ir šiltų jūros vonių kompleksai. Dubulčiuose 1834 metais buvo pastatytas vadinamasis Dīveļa viešbutis, tapęs vietinio socialinio gyvenimo centru. Pirmą mineralinių vandenų gydymą buvo pastatyta 1847 metais. Tuo metu Rygos Jūrmala dar neturėjo net savo vietos valdžios, todėl poilsiautojai sudarinėjo maudymosi mėgėjų draugijas (*Badegesellschaften*), kurios prižiūrėjo bei tobulino maudymosi vietas ir samdydavo orkestrus koncertams bei pobūviams, dar gydytojus, prižiūrinčius poilsiautojus maudymosi sezono metu.

GELEŽINKELIO STATYBA

Jūrmalos kaip kurorto ir poilsiavietės plėtrą nepaprastai paspartino 1877 metais pradėjęs veikti vienas seniausių Latvijos geležinkelių, būtent, Rygos–Tukumo linija. Nuo tada daugybė žmonių atvykdavo į Jūrmalą

traukiniu, be to, ją galėjo lengvai pasiekti ir keliautojai iš tolimesnių Rusijos imperijos kampelių. Prie esamų paplūdimių buvo pastatytos traukinio stotelės, išsidėsčiusios palei senus žvejų kaimelius, todėl šiandien Jūrmala turi 14 traukinio stočių, nuo Priedainės iki Kemerių. Traukinio stotys išsiskiria eklektiška architektūros stilių kolekcija, pradedant 19 amžiaus pabaigos medine stotimi Pumpuriuose ir baigiant betonine „vilnimi“, pastatyta 8-ame dešimtmetyje Dubulčiuose.

KEMERIŲ KURORTO PLĖTRA

18 amžiaus pabaigoje medicinos profesionalai atkreipė dėmesį į sieringo vandens šaltinius Kemeriuose, kuriuos vietos gyventojai jau seniai naudojo gydomiesiems tikslams. Pirmą cheminę vandenų analizę buvo atlikta 1818 metais. Pirmieji ligojai Kemeriuose gyvendavo vietos miškininko namuose. Sieringi vandenys iš šaltinių buvo gabenami kibirais ir statinėmis, paskui buvo kaitinami ir supilami į didelius ažuolinius kubilus, kuriuose gydydavosi svečiai. Baltijos gubernatorius, generolas fon der Palenas, padėjo suvaldyti šalies

finansus ir 1838 metais pradėjo statyti reabilitacijos kurortą, todėl šie metai laikomi oficialia Kemerių kurorto įkūrimo data. Kemeriai klestėjo nuo 19 amžiaus pabaigos iki Pirmojo pasaulinio karo – buvo atidarytos siera ir purvo vonias siūlančios gydymo įstaigos, įkurtas parkas, nutiesta Kemerius su Jaunkemerių paplūdimiu jungianti tramvajaus linija. Tačiau per Pirmąjį pasaulinį karą ties Kemeriais praėjo fronto linija ir kurortas buvo visiškai sugriautas. Tarpukariu jis dar kartą suklestėjo, o 1936 metais pastatytas naujas Kemerių SPA viešbutis tapo ypač populiarius. Po Antrojo pasaulinio karo prasidėjusiais tarybiniais laikais Kemeriuose buvo pastatyta daugybė sanatorijų, galėjusių priimti svečius iš tų metų. Čia buvo gydomi sąnariai, oda ir ginekologinės ligos, dar nervų sistemos negalavimai.

KULTŪRINIS GYVENIMAS

Jūrmalos kaip kurorto populiarumas ir nuolatos didėjantis lankytojų skaičius lėmė aktyvų kultūrinį miesto gyvenimą. Dubulčiuose nuo 19 amžiaus 5-ojo dešimtmečio vykdavo vasaros koncertai, o 1870 metais

muzika ėmė skambėti ir Majoruose, Horn koncertų estradoje. Būtent čia 1879 metais įvyko pirmas simfoninės muzikos koncertas Jūrmaloje (Bethoveno 5 simfonija C minor). Koncertai 1897 metais prasidėjo ir Edinburgo SPA rūmuose (dabar Dzintari koncertų salė).

ŽYMŪS ŽMONĖS

Per daugelį metų Jūrmala tapo namais ir įkvėpimo šaltiniu daugybei žymių Latvijos kultūros veikėjų – architektams, dailininkams, muzikantams. Jūrmala neatsiejama nuo garsaus Latvijos literatūrinio dueto – Rainio ir Aspazijos. Maija Tabaka, viena garsiausių Latvijos dailininkių, vis dar tapo savo namuose prie Lielupės. Dzintari koncertų salėje reguliariai koncertuoja pasaulinio garso pianistas Vestards Šimkus, smuikininkai Elīna Bukša, Paula Šūmane bei Vineta Sareika ir kiti Jūrmalos gyventojai.

ATVYKIMAS Ī JŪRMALĀ

AUTOMOBILIU

Jūrmala yra apie 20 km į vakarus nuo Rygos, važiuojant A10/E22 greitkelio. Visi automobiliai, įvažiuojantys į Jūrmalą nuo balandžio 1 iki rugsėjo 30 turi sumokėti kasdienį įvažiavimo mokestį (2 EUR). Jeigu atvykstate iš rytų pusės (Rygos), sumokėti galite mokestį surinkimo punkte Priedainėje. Jeigu atvykstate iš vakarų pusės (Tukumo), sumokėti galite mokestį surinkimo punkte Vaivaruose. Įvažiavimo mokestį galima sumokėti grynaisiais, mokėjimo kortele arba mobiliojo telefono programėle.

TAKSI

Jūrmalos centras, Majorai, yra 13 km nuo Rygos tarptautinio oro uosto, kuriame aptarnaujamos avialinijos, vykdančios skrydžius į 69 paskirties vietas. Kelionė taksi iš oro uosto į Majorus neturėtų kainuoti daugiau nei 17 eurų.

Baltic Taxi (Tel. +371 20008500, +371 8500; www.baltictaxi.lv) ir *Red Cab* (Tel. +371 8383, redcab.lv) – taksi bendrovės, teikiančios paslaugas oro uosto svečiams. Tačiau vykdam į oro uostą, galite išskviesti bet kokį taksi. Kelionė taksi iš Rygos centro į Majorus kainuos apie 20 eurų.

TRAIKINIŲ

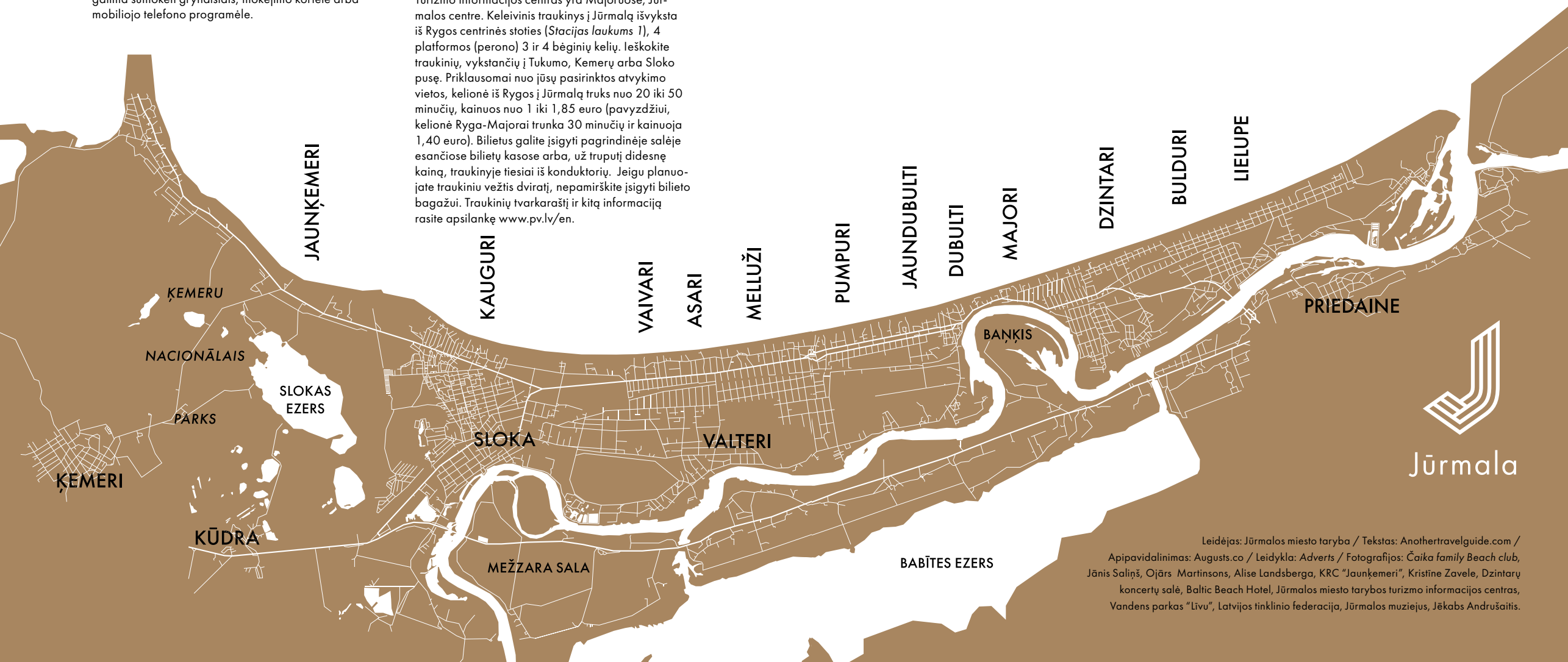
Geležinkelio linija tęsiasi išilgai visos Jūrmalos, nuo Priedainės iki Kemerių, su 14 stotelių miesto ribose. Turizmo informacijos centras yra Majoruose, Jūrmalos centre. Keleivinis traukinys į Jūrmalą išvyksta iš Rygos centrinės stoties (*Stacijas laukums 1*), 4 platformos (perono) 3 ir 4 bėginių kelių. Ieškokite traukinių, vykstančių į Tukumo, Kemerių arba Sloko pusę. Priklausomai nuo įūsų pasirinktos atvykimo vietos, kelionė iš Rygos į Jūrmalą truks nuo 20 iki 50 minučių, kainuos nuo 1 iki 1,85 euro (pavyzdžiui, kelionė Ryga-Majorai trunka 30 minučių ir kainuoja 1,40 euro). Bilietus galite įsigyti pagrindinėje salėje esančiose bilietų kasose arba, už truputį didesnę kainą, traukinyje tiesiai iš konduktorių. Jeigu planuojate traukiniu vežtis dviratį, nepamirškite įsigyti bilieto bagažui. Traukinių tvarkaraštį ir kitą informaciją rasite apsilankę www.pv.lv/en.

UPĖS KELTU

Keltas *New Way* tarp Rygos ir Jūrmalos nuo gegužės 1 iki rugsėjo 30 kursuoja kasdien. Rygoje išplaukia 11:00 iš prieplaukos, esančios prie milžino Kristupo skulptūros ant Dauguvos upės kranto. Kelyje į Jūrmalą pamatysite Rygos uostą, senąsias upės Lielupės žiotis ir Bolderajos upės pakrantes. Keltas grįžta į prieplauką Rygoje 17:00 valandą. Bilietai kainuoja 20 eurų suaugusiems (kelionė atgal 30 eurų) ir 10 eurų vaikams (6 metų ir jaunesniems vaikams nemokama). Kelionė keltu trunka 2,5 valandos į vieną pusę. Tel. +371 29237123, www.pie-kapteina.lv.

DVIRAČIU

Dviračių kelias *EuroVelo 10* driekiasi nuo Rygos iki Jūrmalos. 20 kilometrų trasa prasideda prie Vanšu tilto (Vanšu tilts) ir tęsiasi per Daugavgrīvas–Kliņģerū–Kuldīgas–Slokas–Kandavas–Jūrmalas–Imantus 2. linija gatvės. Toliau trasa eina lygiagrečiai su geležinkelio bėgiais iki pat Jūrmalos miesto ribų.

Jūrmala

Leidėjas: Jūrmalos miesto taryba / Tekstas: Anothertravelguide.com /
Apipavidalinimas: Augusts.co / Leidykla: *Adverts* / Fotografijos: *Čaika family Beach club*,
Jānis Saliņš, Ojārs Martinsons, Alise Landsberga, KRC "Jaunķemeri", Kristīne Zavele, Dzintaru
koncertu salē, *Baltic Beach Hotel*, Jūrmalos miesto tarybos turizmo informācijas centras,
Vandens parkas "Līvu", Latvijas tinklinio federācija, Jūrmalos muzejus, Jēkabs Andrušaitis.

visitjurmala.lv